การพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย
THE QUALITY OF LIFE DEVELOPMENTS IN BAAN MUNKONG KOH SAMUI

[1]ธนาคม รื่นพานิช, [2]สมเกียรติ สายธนู, [3]ธีรพร ทองขะโชค และ [4]ทวีศักดิ์ พุฒสุขขี

[1]Thanakom Rueanpanich, [2]Somkiat Saithanu

[3]Teeraporn Thongkhachok and [4]Thaweesak Phutsukkee

มหาวิทยาลัยทักษิณ, ประเทศไทย

Thaksin University, Thailand.

[1]tanakomsamui@gmail.com

Received : December 27, 2023; **Revised** : March 24, 2024; **Accepted** :April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย มีวัตถุประสงค์ การวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารการพัฒนาคุณภาพชีวิตโครงการบ้านมั่นคงภายใต้มาตรการของภาครัฐในด้านมีส่วนร่วม ทรัพยากร การบริหารจัดการ บุคลากรในการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตโครงการบ้านมั่นคงเกาะสมุย 2) เพื่อพัฒนาผลของโครงการบ้านมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยที่มีต่อการดำเนินงาน และกระบวนการ การมีส่วนร่วมของการมีคุณภาพชีวิตด้านอื่นๆ 3) เพื่อสำรวจและประเมินระดับการพัฒนาพื้นที่และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้วิจัยได้พัฒนาโมเดลของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย ผู้วิจัยจึงกำหนดวิธีการการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน (Mixed Method) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ในบ้านมั่นเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 363 คน และเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสารการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 24 คน ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตโครงการบ้านมั่นคง ด้านสุขภาพอนามัย (= 3.61, SD. =1.09) ด้านที่อยู่อาศัย (= 3.69, SD. =1.08) ด้านสิ่งแวดล้อม (= 3.64, SD. =1.02) ด้านการศึกษา (= 3.66, SD.=1.11) ด้านความ

---

[1] อาจารย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

[2] อาจารย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

[3] อาจารย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

[4] อาจารย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

ปลอดภัยของสาธารณะ (= 3.86, SD. =082) ด้านวัฒนธรรม (= 3.61, SD. =1.08) ด้านการจ้างงาน และชีวิตการทำงาน (= 3.69, SD. =1.08) ด้านสวัสดิการสังคม (= 3.78, SD. =1.04) โครงการบ้านมั่นคง เป็นที่อยู่อาศัยที่มีการดำเนินงาน และกระบวนการ การมีส่วนร่วมของการมีคุณภาพชีวิต “เป็นความสามารถและศักยภาพภายในชุมชน ในการปรับตัวที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ภายใน โดยเน้นการกำกับดูแลที่ดี การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน จากความตระหนักในการเปลี่ยนแปลงของสังคม และประโยชน์ร่วมกันกับสังคม เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบทั้งในปัจจุบันและอนาคต 1) แนวทางการบริหารงานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงในมุมมองที่ได้จากการสัมภาษณ์ การบริหารงานทั้งทางด้านการมีส่วนร่วม ด้านทรัพยากร ด้านการจัดการชุมชน ด้านบุคลากร โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ 3 ประการ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 2) การพัฒนาคุณภาพชีวิตในโครงการบ้านมั่นคงเกาะสมุย การดำเนินงานในปัจจุบัน โดยเฉพาะประชาชนเมื่อมีที่อยู่อาศัยแล้ว มีความจำเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต มาใช้ในชุมชน เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตเป็นที่การยอมรับของสังคมและให้ได้มาซึ่ง สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม การศึกษา ความปลอดภัยของสาธารณะ วัฒนธรรม การจ้างงาน และชีวิตการทำงาน สวัสดิการสังคม และเป็นเรื่องของความสมัครใจ หรือเกิดจากความตระหนักในการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของชุมชนได้ในระยะยาว

คำสำคัญ : การพัฒนา, คุณภาพชีวิต

Abstract

The purposes of this research were: (1) To Comparison of communication English speaking skills Using STAD Technique Cooperative Learning with language Game and Traditional Teaching Style. (2) to study the satisfaction of Mathayomsuksa 3 students towards STAD Technique Cooperative Learning with language game. The sample used in this research were Mathayomsuksa 3 students, At Mattayom Watkhuanvisesmulanithi School. Thap Thiang Subdistrict, Mueang Trang District, Trang Province, in the second semester of 2023, 2 classrooms by Cluster Random Sampling. The research instruments used were: (1) STAD cooperative learning plan combined with language games (2) normal learning management plan (3) English for communication skills test (4) Satisfaction questionnaire of Mathayomsuksa 3 students toward STAD Technique Cooperative Learning with language game. The statistics used for data analysis were: mean, standard deviation and t-test. The research findings were as follows: 1) communication English speaking skills by STAD Technique Cooperative Learning with language game. higher than normal learning management at statistical significance at 0.01 level 2) The level of satisfaction of Mathayomsuksa 3 students towards STAD Technique Cooperative Learning with language game. The overall score was at a high level. When considering each

aspect, it was found that self-esteem and self-confidence were the 1st most satisfied and the teaching and learning activities were satisfied at a high level, respectively.

Keywords: Development, Quality of life

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา ทั้งในส่วนบุคคล ครอบครัว จึงต้องมีการพัฒนาในด้านการศึกษา เพื่อให้มีแนวคิดเจตคติที่ดี รู้จักการบริหารตนเอง การเอื้ออาทรต่อบุคคลอื่น มีอาชีพและรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิต มีคุณธรรม ศีลธรรม ประเทศต่างๆ จึงพยายามอย่างเต็มที่ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น เพื่อช่วยให้สมาชิกทุกคนในสังคมกินดีอยู่ดี มีความสุขสมบูรณ์ ประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพชีวิต (สำราญ จูช่วย, 2554: 17) มีดังนี้ 1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตช่วยทำให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมโดยมีแนวทางในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น 2) การพัฒนาคุณภาพชีวิต กระตุ้นให้บุคคลและสังคมเกิดความกระตือรือร้นคิดที่จะปรับปรุงตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอยู่เสมอ 3) การพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้บุคคลรู้จักใช้ปัญญา มีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม หลักการบริหารเพื่อมาแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองและสังคม 4) การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้บุคคลและสังคมอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง และปัญหาสังคม 5) การพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้บุคคลและสังคม ที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เกิดความร่วมมือร่วมใจ ในการส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมที่ดีงามให้เกิดขึ้นในสังคม ดังจะเห็นได้ว่าหากคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีคุณภาพที่ดี ย่อมนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติให้เจริญหน้าก้าวไกลขึ้น

โครงการบ้านมั่นคงเป็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยของคนจนในชุมชนแออัด โดยมีเป้าหมายในการแก้ปัญหาความไม่มั่นคงในการอยู่อาศัย เพื่อสร้างชุมชนที่มั่นคงตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2546 นอกจากสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อยแล้ว ยังเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชนให้ดีขึ้นรวมถึงการจัดระบบดูแลเพื่อรักษาดินและบ้านให้มั่นคงยั่งยืน หรือที่เรียกว่า การทำ “บ้าน” ที่ให้มากกว่าคำว่า “บ้าน” พร้อมทั้งส่งเสริมการทำงานของขบวนชุมชน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายและขับเคลื่อนการทำงานระดับภาคและส่วนกลาง อาทิ การจัดงานวันที่อยู่อาศัยโลก การส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับจังหวัด และการพัฒนาเมืองทุกมิติ ซึ่งอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินโครงการบ้านั่นคง 3 โครงการ ได้แก่

1. สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเกาะสมุย จำกัด ตั้งอยู่ที่ 238/8 หมู่6 ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (โครงการบ้านมั่นคง 1) เป็นโครงการที่เทศบาลนครเกาะสมุยแบ่งแยกขึ้นทะเบียนชุมชนกับกระทรวงมหาดไทยเป็นชุมชนเฉพาะ ชื่อ “ชุมชนเฉวงบ้านมั่นคง” ลักษณะโครงการเป็นการเช่าที่เอกชน ระยะเวลาครั้งละ 20 ปี และได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

ด้านสินเชื่อในการดำเนินโครงการจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. จำนวน 300 หลังคา มีประชากรที่อาศัย จำนวน 1,487 คน

2. สหกรณ์บ้านมั่นคงเกาะสมุย 2 จำกัด ตั้งอยู่ที่ 29/74 หมู่3 ตำบลแม่น้ำ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (โครงการบ้านมั่นคง 2) เป็นโครงการที่เทศบาลนครเกาะสมุย แบ่งแยกขึ้นทะเบียนชุมชนกับกระทรวงมหาดไทย ให้อยู่รวมกับครัวเรือนประชาชนใกล้เคียง โดยใช้ชื่อว่า “ชุมชนตีนนา” ลักษณะโครงการเป็นการซื้อที่ดินของเอกชนมาดำเนินโครงการจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. ทั้งการซื้อที่ดินและก่อสร้างบ้าน จำนวน 66 หลัง มีประชากรอยู่อาศัย จำนวน 795 คน

3. สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงไทยพุทธ- มุสลิม หัวถนน จำกัด ตั้งอยู่ที่ 409/1 หมู่1 ตำบลมะเร็ต อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (โครงการบ้านมั่นคง 3) เป็นโครงการที่เทศบาลนครเกาะสมุยแบ่งแยกขึ้นทะเบียนกับกระทรวงมหาดไทยให้อยู่ร่วมกันกับครัวเรือนประชาชนเดิมที่ใกล้เคียงโดยใช้ชื่อ ชุมชนหัวถนน ลักษณะเป็นโครงการที่ซื้อที่ดินที่อยู่เดิมในที่ดินของเอกชนที่ทางโครงการ ได้ซื้อมาดำเนินการ โดยได้รับการสนับสนุนสินเชื่อในการซื้อที่ดินและดำเนินการก่อสร้างโครงการจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. ซึ่งมีบ้านเดิมอยู่ในที่ดินแปลงดังกล่าว จำนวน 137 หลัง และสร้างบ้านใหม่ จำนวน 171 หลัง รวมทั้งหมด จำนวน 308 หลัง มีประชากรอยู่อาศัย จำนวน1,696 คน

จากสภาพปัญหาและความสำคัญ ดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย จากการดำเนินงานของเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน มุ่งเน้นการบริการโดยยึดความพึงพอใจสูงสุดของประชาชนเป็นสำคัญด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นที่แท้จริง ทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการ ของประชาชนในพื้นที่จึงเกิดเวทีประชาคม เพื่อค้นหาปัญหาเปิดเผยข้อมูล และการระดมรวบรวมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ร่วมกันของคนในชุมชน จากการประชุมปรึกษาหารือจึงได้ทำให้ทราบถึงปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมที่เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ส่งผลต่อการคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและปัญหาด้านอื่นๆ จึงได้เกิดโครงการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ โดยเลือกบ้านมั่นคง อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้ง 3 โครงการ ซึ่งสามารถสะท้อนความต้องการของประชาชนผู้เป็นเจ้าของพื้นที่ กับเมืองภายใต้อิทธิพลของแผนพัฒนาที่มีปัจจัยผลักดันแตกต่างกัน เนื่องด้วยพื้นที่แห่งนี้มีการเจริญเติบโตทางสังคมและพัฒนาสู่ความเป็นเมืองอย่างรวดเร็วมีประชากรอาศัยอย่างหนาแน่น เนื่องจากเป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว มีชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่และประชาชนเดินทางเข้ามาประกอบธุรกิจเกี่ยวเนื่องเป็นจำนวนมาก ทำให้ในปัจจุบันอำเภอเกาะสมุย มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกลายเป็นเขตเมือง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่จากเกษตรกรรมไปเป็นการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรม โดยคาดหวังว่าผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

การวางแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย เพื่อใช้เป็นต้นแบบและเพื่อสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในเมืองระดับประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการพัฒนาคุณภาพชีวิตโครงการบ้านมั่นคงภายใต้มาตรการของภาครัฐในด้านมีส่วนร่วม ทรัพยากร การบริหารจัดการ บุคลากรในการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตโครงการบ้านมั่นคงเกาะสมุย

2. เพื่อพัฒนาผลของโครงการบ้านมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยที่มีต่อการดำเนินงาน และกระบวนการ การมีส่วนร่วมของการมีคุณภาพชีวิตด้านอื่น ๆ

3. เพื่อสำรวจและประเมินระดับการพัฒนาพื้นที่และการพัฒนาคุณภาพที่ดี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ จากกลุ่มประชากรที่ศึกษา โครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 3 โครงการ สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเกาะสมุย จำกัด 238/8 หมู่6 ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (โครงการบ้านมั่นคง 1) สหกรณ์บ้านมั่นคงเกาะสมุย 2 จำกัด 29/74 หมู่3 ตำบลแม่น้ำ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (โครงการบ้านมั่นคง 2) สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงไทยพุทธ- มุสลิม หัวถนน จำกัด 409/1 หมู่1 ตำบลมะเร็ต อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (โครงการบ้านมั่นคง 3) ทั้งหมด จำนวน 3,978 คน (งานทะเบียนราษฎร เทศบาลนครเกาะสมุย)โดยหากลุ่มตัวอย่างวิธีของทาโร่ยามาเน่ จะได้กลุ่มตัวอย่างการศึกษา จำนวน 363 คน กลุ่มตัวอย่างร่วมในการสนทนากลุ่ม (Focus group) รวมผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเลือกแบบเจาะจง มีจำนวน 24 คน และกลุ่มภาคี 116 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโดยใช้แนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะประกอบไปด้วยที่สำคัญ (Sustainable Environment, n.d.) ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านความปลอดภัยของสาธารณะ ด้านวัฒนธรรม ด้านการจ้างงาน และชีวิตการทำงาน ด้านสวัสดิการสังคมและแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นกรอบแนวคิดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพชีวิต แนวคิดการพัฒนาเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านทรัพยากรภายในชุมชน ด้านการบริหารจัดการชุมชน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกชุมชน และเนื้อหารายละเอียดเกี่ยวกับโครงการบ้านมั่นคงในเกาะสมุย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิด ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบบันทึกและเนื้อหาในการสนทนา ประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม ของกลุ่มผู้บริหารระดับสูง กลุ่มสมาชิกภาคี กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ณ ห้องประชุมเทศบาลนครเกาะสมุย ซึ่งได้ดำเนินการสนทนากลุ่มใน แต่ละประเด็น

3.2 โครงการสร้างขึ้นจากการสนทนากลุ่มประกอบด้วย 3 โครงการ คือ

1) สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเกาะสมุย จำกัด 238/8 หมู่ 6 ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (โครงการบ้านมั่นคง 1)

2) สหกรณ์บ้านมั่นคงเกาะสมุย 2 จำกัด 29/74 หมู่ 3 ตำบลแม่น้ำ อำเภอเกาะ สมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (โครงการบ้านมั่นคง 2)

3) สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคง ไทยพุทธ - มุสลิมหัวถนน จำกัด 409/1 หมู่ 1 ตำบลมะเร็ต อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (โครงการบ้านมั่นคง 3)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาแปลรหัสเป็นตัวเลขแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบที (t-test Dependent Samples)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย นำเสนอออกเป็น 5 หัวข้อ คือ มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองมาเป็นเพศชาย จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 มีอายุระหว่าง 25 ปี - 35 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมามีอายุระหว่าง 36 ปี - 45 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมามีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 รองลงมามีอาชีพค้าขาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมามีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย ประกอบด้วย 1) การพัฒนาชุมชนบ้านมั่นคงในเกาะสมุย 2) การจัดการเรียนรู้บ้านมั่นคงในเกาะสมุย 3) การดำเนินการบ้านมั่นคงในเกาะสมุย ดังนี้ การพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยภาพรวม อยู่ใน

ระดับมาก 1) ด้านการพัฒนาชุมชนบ้านมั่นคงในเกาะสมุย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สูงที่สุดในด้านของผลการดำเนินงาน ด้านทรัพยากร ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ซึ่งหมายถึง ผลการดำเนินงานทางด้านการพัฒนาชุมชนบ้านมั่นคงในเกาะสมุยมีการส่งเสริมกิจกรรมและโครงการ ความสุขที่ยั่งยืนทางด้านการเงินให้คนไทย เพื่อความสุขที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพและมีนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG) และมีจรรยาบรรณในการดำเนินการทางด้านการพัฒนาชุมชนบ้านมั่นคง ในด้านการสร้างความมีชื่อเสียง มีการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสังคม และมีการสนับสนุนการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อไปสู่การดำเนินองค์การให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน ในด้านการบริหารจัดการมีความสนใจให้ความสำคัญต่อชุมชนที่องค์การดำเนินการอยู่อย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาชุมชนบ้านมั่นคงได้นำปรัชญาพอเพียงที่ดีของชุมชนมาบูรณาการเพื่อไปสู่การดำเนินองค์การให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน 2) ด้านการจัดการเรียนรู้บ้านมั่นคงในเกาะสมุย โดยรวมอยู่ในระดับมาก สูงที่สุดในด้านของผลการดำเนินงาน พบว่า การถ่ายทอดและใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้จากแหล่งเรียนรู้ กำหนดตามนโยบาย และการจัดเก็บรักษาระบบแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ซึ่งหมายถึง ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดและใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ โดยการมีส่วนสนับสนุนกิจกรรมการถ่ายทอดและใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ของชุมชน การมีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการแสวงหาความรู้ให้กับชุมชน ด้านกำหนดตามนโยบาย บ้านมั่นคงเป็นองค์กรที่มีนโยบายในการให้บริการที่มิตรต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นองค์กรที่มีนโยบายในการให้บริการที่อยู่อาศัยที่มิตรต่อสังคม และเป็นองค์กรที่มีมุ่งเน้นพัฒนาอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสรรค์ชุมชนน่าอยู่ที่มิตรต่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านการสร้างความรู้จากแหล่งเรียนรู้ บ้านมั่นคงได้สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนดำเนินกิจกรรม/โครงการการเรียนรู้บ้านมั่นคงในเกาะสมุย ส่งเสริมอาชีพ การศึกษา การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และร่วมพัฒนาสถานที่ชุมชน ให้น่าอยู่ อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค และมีส่วนร่วมมือในการจัดกิจกรรมในดูแลสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ในด้านการสร้างความรู้จากแหล่งเรียนรู้ มีการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสังคม และมีการสนับสนุนการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อไปสู่การดำเนินองค์การให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน และมีความสนใจให้ความสำคัญต่อสังคมชุมชนที่องค์การดำเนินการอยู่อย่างสม่ำเสมอ บ้านมั่นคงยังนำปรัชญาพอเพียงที่ดีของชุมชนมาบูรณาการเพื่อไปสู่การดำเนินองค์การให้ประสบความสำเร็จคุณภาพชุมชนอย่างยั่งยืน 3) การดำเนินการบ้านมั่นคงในเกาะสมุย โดยรวมอยู่ในระดับมาก สูงที่สุดในด้านของผลการดำเนินงาน พบว่า การวางแผนการปฏิบัติงาน ข้อมูลป้อนกลับการดำเนินงานให้เหมาะสม การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ซึ่งหมายถึง มีการวางแผนการปฏิบัติงาน จัดทำรายงานเกี่ยวกับการรับผิดชอบภายในชุมชนและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานและประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ มีการจัดกิจกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานบ้านมั่นคง มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ และกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้ใช้บริการร่วมกันช่วยเหลือสังคมความยั่งยืน การให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการทำงานอย่างต่อเนื่อง และมีการประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบ้านมั่นคง ในส่วนด้านปัจจัยภายใน

การให้ข้อมูลในการตัดสินใจการลงทุน ตามบทวิเคราะห์ที่ผ่านการกลั่นกรองอย่างมีหลัก มีเกณฑ์ มีการให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ทันต่อเหตุการณ์ มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ มีการกำกับ ติดตามประเมินผลคุณภาพภายในองค์กร และสามารถมีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นแจ้งข้อร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสการทุจริตการทำผิดกฎระเบียบ การดำเนินองค์การด้วยความซื่อสัตย์และต่อต้านการให้สินบนเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นองค์กรที่มีผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการบริหาร และปลูกฝังจิตสำนึกการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการเติบโตทางธุรกิจควบคู่กับหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจที่มิชอบ ในด้านเศรษฐกิจ ซึ่งบ้านมั่นคงเป็นองค์กรที่มีเงินลงทุนและเงินหมุนเวียนที่แข็งแกร่ง เป็นองค์กรที่มีสวัสดิการและการดูแลบุคลากรที่ดี และเป็นองค์กรที่มีความมั่นคง น่าเชื่อถือทำให้บุคคลภายนอกอยากเข้ามาทำงานและร่วมงานกับบ้านมั่นคง จัดหาและให้บริการที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าอย่างน้อยที่สุดตามข้อกำหนดขั้นต้นของกฎหมาย ดำเนินองค์การโดยเคารพและปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายอย่างเคร่งครัด และมุ่งเน้นกิจกรรมอาสาสมัครการกุศล ตระหนักถึงการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม และมีการพัฒนาโครงการใหม่ๆ เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเสมอ

3. ผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย ระหว่างก่อนพัฒนากับหลังการพัฒนา พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนจากการสอบถามการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย หลังการพัฒนาสูงกว่า ก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงเกาะสมุย สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารการพัฒนาคุณภาพชีวิตโครงการบ้านมั่นคงภายใต้มาตรการของภาครัฐในด้านมีส่วนร่วม ทรัพยากร การบริหารจัดการ บุคลากรในการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตโครงการบ้านมั่นคงเกาะสมุย มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย แสดงว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นสิ่งที่ควรกระทำเพราะปัญหาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ส่วนใหญ่ก็มีสาเหตุมาจากมนุษย์นั่นเอง เช่น ปัญหาจำนวนประชากรมากเกินพอดี ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาทางสังคม รวมถึงค่านิยมต่าง ๆ ของสังคม ดังนั้นหากจะกล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตก็ควรพิจารณาที่องค์ประกอบคุณภาพชีวิตว่ามีสิ่งใดเป็นองค์ประกอบอยู่บ้าง เมื่อทางบ้านมั่นคง มีการดำเนินการด้านปัจจัยภายนอก ภายในของการมีส่วนร่วมชุมชน มีการยึดมั่นในการกำกับ ดูแลกิจการที่ดี และสามารถจัดกิจกรรมการพัฒนาของชุมชนอยู่เสมอ เพื่ออำนวยความสะดวกมากขึ้น ซึ่งการพัฒนาคุณภาพก็ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการความเป็นอยู่อย่างต่อเนื่อง และมีการประชาสัมพันธ์และเข้ามามีส่วนร่วมคิด วางแผนและตัดสินใจ การระดมแรงงานเพื่อดำเนินการพัฒนาชุมชนร่วมกัน ส่งให้เกิดการเรียนรู้การจัดการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง ได้ตัดสินใจการลงทุน ตามบทวิเคราะห์ที่ผ่านการกลั่นกรองอย่างมีหลัก มีเกณฑ์ซึ่งทำให้เกิดความน่าเชื่อถือทันต่อเหตุการณ์ มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และสามารถมีช่างทางในการรับฟัง

ความคิดเห็นแจ้งข้อร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสการทุจริตการทำผิดกฎระเบียบ วิเคราะห์และการให้บริการต่อเนื่องและสามารถกำหนดการพัฒนาคุณภาพต่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้มีความสามารถในการทำความเข้าใจถึงความต้องการของชุมชนมีความสามารถในการจำแนกความต้องการที่แตกต่างของกลุ่ม และมีความสามารถในการนำเสนอการบริการที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านความปลอดภัยของสาธารณะ ด้านวัฒนธรรม ด้านการจ้างงาน และชีวิตการทำงาน ด้านสวัสดิการสังคม ในระดับที่สูงขึ้นด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาชุมชนบ้านมั่นคงเกาะสมุย ได้ให้ความสำคัญกับการด้านทรัพยากรอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะ ประชาชนระดับฐานรากของประเทศ ส่งเสริมทั้งด้านการ ออมและการลงทุน เสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับชุมชน และเป็นฐานในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ชุมชน สังคม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ในการดำเนินงานภายใต้บ้านมั่นคงในการสร้างความยั่งยืน ทั้งด้านผลการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากรได้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครอบคลุมทุกกลุ่ม (Stakeholder) คือ บ้านมั่นคง เป็นองค์กรที่มีวัฒนธรรมในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้วยความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสในการทำงาน สามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งมุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance Policy) และแนวทางการกำกับดูแลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเพื่อเป็นที่มั่นคงเรื่องการออม ควบคู่ไปกับยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งการให้ความสำคัญต่อชุมชนภายในองค์กร ด้วยการจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น สถานที่ออกกำลังกาย ชมรมจริยธรรม การพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน การส่งเสริมสุขภาพ การปรับปรุงศูนย์บริการทางการแพทย์ การสร้างความเข้มแข็งภายนอก เช่น การส่งเสริมการสร้างวินัยการออม โครงการธนาคารปูม้า โครงการเปลี่ยนขยะเป็นเงิน โครงการออมวันละบาท กิจกรรมต่อยอดการแข่งขันกีฬาชุมชน การประกวดดนตรี โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบ้านมั่นคงมาอย่างต่อเนื่อง

2. ผลของโครงการบ้านมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยที่มีต่อการดำเนินงาน และกระบวนการ การมีส่วนร่วมของการมีคุณภาพชีวิต “เป็นความสามารถและศักยภาพภายในชุมชน ในการปรับตัวที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ภายในโดยเน้นการกำกับดูแลที่ดี การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคมของชุมชนควบคู่ไปกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย และการเติบโตของชุมชนเมือง” ความสามารถของแต่ละประชากรภายในชุมชน ต้องการปรับตัว และพลวัตของปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่แต่ละชุมชนเผชิญอยู่ จำเป็นต้องมีกฎ ระเบียบ เป็นความรับผิดชอบโดยสมัครใจของชุมชนที่เกิดจากความตระหนักในการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเล็งเห็นประโยชน์ร่วมกันกับสังคม เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะชุมชนขนาดใหญ่ที่ดำเนินการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากร

และผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ จึงมีความเสี่ยงในเรื่องการถูกตรวจสอบและการไม่ยอมรับจากสังคม 1) แนวทางการบริหารงานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในบ้านมั่นคงในมุมมองที่ได้จากการสัมภาษณ์ การบริหารงานทั้งทางด้านการมีส่วนร่วม ด้านทรัพยากร ด้านการจัดการชุมชน ด้านบุคลากร โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ 3 ประการ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมองว่ามีความเชื่อมโยงและเกื้อกูลกันกับสังคมและสิ่งแวดล้อม จะให้น้ำหนักอันหนึ่งอันใดไม่ได้ เพราะถ้าสิ่งแวดล้อมและสังคมอยู่ไม่ได้ คุณภาพชีวิตย่อมเกิดมิได้ ผู้ให้สัมภาษณ์บางรายถึงกับระบุว่า “นอกจากต้องสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังจะต้องพยายามขยายจุดสมดุลที่ซ้อนทับกันอยู่ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อทุกฝ่ายจะได้รับประโยชน์ร่วมกันมากขึ้น” และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับบ้านมั่งคงในเกาะสมุย ที่ดำเนินโครงการที่อยู่อาศัยยิ่งจำเป็นต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการดูแลสิ่งแวดล้อมในระดับมากกว่าที่กำหนด เครื่องมือการบริหารความท้าทายและโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิต นำความท้าทายของปัญหาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมาเชื่อมโยงเข้ากับโอกาสทางธุรกิจ จำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์และวิธีการบริหารจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ของการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตในแต่ละขั้น โดยขั้นแรกสุดซึ่งเป็นพื้นฐานต้องดำเนินการด้วยความปลอดภัย ปฏิบัติตามกฎหมาย และมีคุณภาพ ขั้นต่อมา คือ การเกื้อกูลแก่สังคมที่เราอาศัยอยู่ และขั้นสุดท้ายซึ่งเป็นขั้นสูงสุด คือ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ให้มูลค่าทั้งต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยแต่ละชุมชนจะสามารถไปถึงขั้นไหนได้นั้นขึ้นอยู่กับบริบทที่แต่ละชุมชนจะกำหนดในแต่ละช่วงเวลา การบริหารผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร โดยผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งระบุว่าการจัดการอย่างยั่งยืน คือ “การบริหารงานการพัฒนาของคุณภาพชีวิต เพื่อให้เกิดสมดุลของประชาชนในชุมชน” 2) การพัฒนาคุณภาพชีวิตในโครงการบ้านมั่นคงเกาะสมุย เป็นความจำเป็นของการดำเนินงานในปัจจุบัน โดยเฉพาะประชาชนเมื่อมีที่อยู่อาศัยแล้ว มีความจำเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต มาใช้ในชุมชน เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตเป็นที่การยอมรับของสังคมและให้ได้มาซึ่ง สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม การศึกษา ความปลอดภัยของสาธารณะ วัฒนธรรม การจ้างงาน และชีวิตการทำงาน สวัสดิการสังคม และเป็นเรื่องของความสมัครใจ หรือเกิดจากความตระหนักในการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของชุมชนได้ในระยะยาว สอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (2560) เป้าหมายสำคัญเพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในชุมชนแออัด (คนจนเมือง) มีแนวทางหลักในการดำเนินงานโดยให้ชุมชนและขบวนองค์กรชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินการตลอดจนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับนโยบาย ส่วนขององค์การสหประชาชาติ (2000) การมีส่วนร่วมเป็นการปะทะสังสรรค์ทางสังคม ทั้งในลักษณะการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล และการมีส่วนร่วมของกลุ่ม และแนวคิดของจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2561) เศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน หากบุคคลและองค์กรนำเอาหลักความพอดีมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการบริหารจัดการ ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล มีความพอประมาณ และคำนึงถึงผลที่จะเกิดจากการกระทำอย่างรอบคอบจะเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชน

3. ผลการสำรวจและประเมินระดับการพัฒนาพื้นที่และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี การดำเนินงานคุณภาพชีวิตบ้านมั่นคงในเกาะสมุย มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต แสดงว่า การพัฒนาบ้านมั่นคงในเกาะสมุย โดยการมีส่วนสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน มีการประสานความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ด้านการวางแผนการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมมือกับชุมชนดำเนินกิจกรรม/ โครงการด้านส่งเสริมอาชีพ การศึกษา การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และร่วมพัฒนาสถานที่ชุมชนให้น่าอยู่ อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค และการมีส่วนร่วมมือในการจัดกิจกรรมในดูแลสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการพัฒนาการปฏิบัติงาน บ้านมั่นคง มีการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ และกิจกรรมกระตุ้นให้บริการร่วมกันช่วยเหลือสังคม ผู้วิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาการปฏิบัติงาน มีระบบการจัดการสื่อสารและสร้างภาพลักษณ์ เปิดพื้นที่ของบ้านมั่นคงทั้งในส่วนของสำนักงาน ให้เป็นพื้นที่จำหน่ายสินค้าในทุกสิ้นเดือน เป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้กับกลุ่ม หรือกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้านค้าจากผู้ประกอบการรายย่อย หน่วยงานสาธารณกุศลและหน่วยงานพันธมิตร เป็นกิจกรรมตลาดนัดค้าชุมชน ส่งผลต่อบทบาทของความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อความยั่งยืนของ ที่มีอยู่เดิม แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ผลการดำเนินงานทางด้านการเงิน การสร้างความไว้วางใจ การสร้างความมีชื่อเสียง ในด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานและประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ และในด้านข้อมูลป้อนกลับการดำเนินงานให้เหมาะสม มีการส่งเสริมกิจกรรมและโครงการ ความสุขที่ยั่งยืนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านทางด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านความปลอดภัยของสาธารณะ ด้านวัฒนธรรม ด้านการจ้างงานและชีวิตการทำงาน และด้านสวัสดิการสังคม ให้คนไทย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน มีการนโยบายการจัดการข้อมูลป้อนกลับการดำเนินงานขององค์กรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพและมีนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีจรรยาบรรณในการดำเนินการทางด้านการเงิน ในด้านการสร้างความมีชื่อเสียง มีการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสังคม และมีการสนับสนุนการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อไปสู่การดำเนินองค์การให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานและประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ ให้ความสำคัญข้อมูลป้อนกลับการดำเนินงานต่อสังคมชุมชนที่องค์การดำเนินการอยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยนำปรัชญาพอเพียงที่ดีของชุมชนมาบูรณาการเพื่อไปสู่การดำเนินองค์การให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน การบริจาคเพื่อการกุศล การอาสาช่วยเหลือชุมชน และการประกอบธุรกิจอย่าง การดำรงอยู่แบบพอเพียง และการดำรงอยู่อย่างมีคุณธรรม ซึ่งการพัฒนาเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมจะต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ผู้วิจัยพบเพิ่มเติมนี้แสดงให้เห็นว่าในสังคมไทยได้มีการปฏิบัติมาก่อนแล้ว ดังนั้นการพัฒนาต้องเริ่มต้นจากจุดที่เหมาะสมสอดคล้องกับภูมิหลังทางความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรมของประเทศ กล่าวคือเริ่มจากการพัฒนาในเรื่องการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และการดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรม แล้วจึงค่อยๆ ต่อยอดการพัฒนาไปสู่ประเด็นหลักที่เป็นสากลจึงจะเกิดความยั่งยืน เพื่อตอบสนองต่อชุมชน สังคม ในการบริหารผู้มีส่วนได้เสียมาปรับประยุกต์ใช้ โดยเน้นการเชื่อมโยงผลลัพธ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม กับแนวทางการบริหารจัดการมากยิ่งขึ้น เน้นการสร้างการยอมรับของผู้มีส่วนได้

เสียเป็นเป้าหมายสำคัญ ซึ่งบูรณาการการจัดการอย่างยั่งยืนเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการ เป็นการบริหารจัดการแบบองค์รวมไม่แยกส่วน ทำให้มีความทันสมัย และสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาและประเด็นให้สอดคล้องกับพลวัตและผลประกอบการด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเน้นบริหารจัดการตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการ การมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการยอมรับของผู้มีส่วนได้เสียในทุกภาคส่วน โดยใช้การดำเนินกิจกรรมต่อสังคม โดยการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม การมุ่งเน้นโครงการ เป็นตัวเชื่อมโยงสังคมกับเศรษฐกิจเข้าด้วยกัน และส่งเสริมการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของมนุษย์เพื่อเชื่อมโยงสิ่งแวดล้อมกับสังคมด้วยการเปิดเผยข้อมูลกับสาธารณะอย่างโปร่งใส การส่งเสริมจิตอาสา การสนับสนุนการศึกษา และเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมชุมชนและสิ่งแวดล้อมให้มีความน่าอยู่ในรูปแบบการดำเนินรัฐวิสาหกิจชุมชนด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับวรรณกรรมทั้งที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย เชิงประจักษ์ที่อธิบายว่า สนธยา พลศรี (2550 : 49) การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการพัฒนาคนและกลุ่มคนในชุมชน ให้มีศักยภาพเพียงพอและร่วมมือกันปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชนตามแผนและโครงการที่กำหนดไว้ ทั้งการใช้พลังของชุมชนและการสนับสนุนจากภายนอกชุมชน กับโกวิทย์ พวงงาม (2553 : 132) ได้ทำการสรุปประมวลความหมายของการพัฒนาชุมชนไว้ว่า การเปลี่ยนแปลง การสร้างสรรค์ปรับปรุงอย่างมีกระบวนการ (Process) และเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีโครงสร้างและแบบแผน (Planed and Structured Change) หรือมีการกำหนดทิศทาง เป้าหมายที่แน่นอน (Ultimate Goal) ที่อาจเป็นไปได้ทั้งการกระทำของภาครัฐ และภาคเอกชน หรือเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชน ทั้งนี้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้น เช่น เศรษฐกิจ การศึกษาเรียนรู้ สุขภาพอนามัย วัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อให้มีความสามารถที่จะพึ่งตนเองได้ ในขณะเดียวกันยังอาจหมายถึงการเรียนรู้และการธำรงไว้ซึ่งทุนทางสังคม (Social Capital) ที่ชุมชนมีมาตั้งแต่เดิม คือภูมิปัญญา ระบบนิเวศ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี ขนบธรรมเนียม ชาติพันธุ์ ศาสนาและภาษา อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับวิจิตรบุษบา มารมย์ (2560). แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการพยายามสร้างให้เกิดดุลยภาพของมิติ 3 พื้นฐาน ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องมีความเชื่อมโยงสู่ 17 เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติภายใต้บริบทของสังคมไทย และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ภายในหนังสือประกอบไปด้วยข้อมูลเกี่ยวกับกรอบการพัฒนาเมืองยั่งยืน (Sustainable Urban Development’s Framework) ในบริบทสากล แนวคิดการพัฒนาเมืองยั่งยืนในประเทศไทย และยังมีการรวบรวมข้อมูลสถิติของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเมืองในแต่ละด้านเพื่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองที่ยั่งยืน รวมไปถึงทิศทางการพัฒนาโจทย์วิจัยเมืองยั่งยืน เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงความเป็นมาและทิศทางของการพัฒนารูปแบบเมืองในประเทศไทยซึ่งมีการเปรียบเทียบให้เห็นได้ชัดกับการเป็นไปของการพัฒนาเมืองในบริบทสากล ความรู้ความเข้าใจและข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของเมืองยั่งยืนในประเทศไทย และวิจัยของ สรฤทธิ์ จันสุข (2552) ทำการศึกษาตัวชี้วัดการพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มี 5 ด้าน คือ ตัวชี้วัดด้านจิตใจและความรู้สึก ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กายภาพ ด้านเทคโนโลยีและการเรียนรู้ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม ส่วนองค์ประกอบการพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มี 12 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการแก้ไขปัญหาชุมชน ด้านความพึงพอใจวิถีชุมชน ด้านความสนใจการจัดการชุมชน ด้านความพึงพอใจวิถีชุมชน ด้านทรัพยากรน้ำและบริการสาธารณะ ด้านทรัพยากรที่ใช้ดำรงชีวิต ด้านระบบเศรษฐกิจ ด้านผลิตผลและรายได้ ด้านกิจกรรมส่วนรวม ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านงานอาชีพ และด้านทิศทางอนาคตชุมชนซึ่งตัวชี้วัดเหล่านี้สามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดศักยภาพชุมชนเพื่อวิเคราะห์กิจกรรมการพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาคีการพัฒนาควรศึกษาตัวชี้วัดในชุมชนเพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาและใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนในด้านต่างๆ เพื่อปรับชุมชนให้พัฒนาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเชิงปริมาณ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ผลการวิจัยเชิงปริมาณยังไม่ได้มีการวิเคราะห์เฉพาะเจาะจง เป็นกิจกรรมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นพิเศษ แนวทางการพัฒนาจึงเป็นลักษณะของภาพรวม หากมีการศึกษาเรื่องนี้เพิ่มเติมผู้วิจัยเสนอแนะว่าควรทำการวิจัยเฉพาะเจาะจง ในแต่ละกิจกรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในประเด็นต่างๆ ของกิจกรรมที่มีบทบาทของการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากการทำการวิจัยเชิงคุณภาพควรจัดให้มีการสนทนากลุ่ม เพื่อการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้มีการเสนอแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น และในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยโดยเฉพาะเครื่องมือเชิงปริมาณ คือ บทสอบถาม ต้องมีความกระชับเข้าใจง่ายเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นกลุ่มประชาชน จึงต้องให้ผู้กรอกข้อมูลใช้เวลาน้อยที่สุดโดยได้เนื้อหาที่ครอบคลุมทุกประเด็น รวมถึงควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อนำเสนอแนวทางการปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาชุมชนต่อสังคมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กนกรัตน์ กิตติวิวัฒน์. (2550). *ทุนทางสังคมในชุมชนเมือง: การปะทะประสานระหว่างทุนเก่าและทุนใหม่ในภาวะวิกฤติ.* วารสารวิจัยสังคม สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 35(5),1-38.

กิตติ สัจจาวัฒนา. (2554). *เครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่แบบสร้างสรรค์.* กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

โกวิทย์ พวงงาม. (2553). *การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น.* กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2557). *การพัฒนาคนเพื่ออนาคตประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท. (2559). *คู่มือการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท และด้านความมั่นคง.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย, สำนักงาน. (2550). *รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย ปี 2550: เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน.* กรุงเทพฯ: สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2561). *ประเทศไทย: ก้าวไปข้างหน้าด้วยการพัฒนาที่สมดุล.* กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2554). *เศรษฐกิจพอเพียง ลำดับที่ 2*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2550). *การจัดการความขัดแย้งในองค์กร Conflict management.* กรุงเทพฯ: เอ็กซเปอร์เน็ท. 2550.

ณัชวิชญ์ ติกุล. (2556). *การพัฒนารูปแบบชุมชนและที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ : กรณีศึกษาน้ำท่วม.* กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ทนงศักดิ์ ใจสบาย. (2552). *เมืองน่าอยู่ โดยความร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจน การพัฒนาสังคมและสุขภาวะตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดนครพนม.* กรุงเทพมหานคร. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ทรงศักดิ์ ปัญญา. (2552). *การมีส่วนร่วมในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน – ท้องถิ่น* สนับสนุนการวิจัย.

ทิพาพร พิมพิสุทธิ์ และคณะ. (2550). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนทางสังคมบริเวณลุ่มน้ำปิง จ.ตาก เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน* . กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคาแหง.

African Union. (2014). Common African Position (CAP) on the post-2015 Development Agenda. Addis Ababa: African Union.

ASEAN Information Center. (2016). Between the people-oriented and peoplecentered ASEAN Community? [Online]. Available from: http://www.aseanthai.net/english/ewt_news.php?nid=1005&filename=index.

ASEAN Secretariat. (2008). ASEAN Economic Community Blueprint. Jakarta: ASEAN Secretariat.

ASEAN Secretariat. (2009a). ASEAN Political-Security Community Blueprint. Jakarta: ASEAN Secretariat.